
Okrogla miza: Vrnitev beguncev in razseljenih oseb: Sarajevo, 25. – 26. marec 1997 (poročilo povzeto po uradnem sporočilu)

Source: *Urbani Izziv*, No. 30/31, Pogledi na prostor / Views on Space (Maj 1997), pp. 91–92

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44180715>

Accessed: 22-02-2025 11:24 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

improvizacij in strokovnih napak, ki so jih drugje že zdavnaj presegli. Vzroka, da jih še vedno vsiljujejo slovenskemu arhitekturnemu ambientu, pa sta dva. Najprej avtorjeva "sancta simplicitas" v natančno tistem smislu, kot je besedi uporabil Jan Hus. Razložiti si jo je mogoče s pedagoškimi peripetijami, ki opredeljujejo proučevanje in poučevanje arhitekturne zgodovine pri nas ("začenši" z Janezom Flisom). Podrobni pretres teh okoliščin bi bil nujen, a si ga prihranim za drugič. Zatem so tu še psihoške posebnosti tako posameznikov kot družbe v celoti, kulminirajo namreč v ideoloških resentimentih, ki so vsaj zadnje čase povsem prepričani. Zgovoren primer je avtorjeva izjava, ki nedvoumno razglaša pristransko, več, militantno sovražnost do moderne ar-

hitekture: "... Mnoga sodobna naselja in arhitektura zelo zaostajajo za dosežki preteklih obdobjij. Vase zaverovanemu današnjemu arhitektu se tako postavlja vprašanje, čemu je potrebno poznavanje zgodovine arhitekture. Generacije, vzgojene po vojni, so v duhu takrat prevladujočega funkcionalizma kategorično odklanjale vso preteklo arhitekturo ..." (str. 7). Takó to kratkomalo ni res.

Če bi obravnavana knjiga izšla pred petdesetimi leti, bi morebiti še ustrezzo zrcalila takratno ravnen poznavanja razvoja arhitekture. Danes (1997) pa ni nič drugega kot klasična makulatura.

Prof. dr. Fedja Košir, dipl. inž. arh., Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana

ganizirali Federalno ministrstvo za socialno politiko, razseljene osebe in begunce BiH, Inštitut za arhitekturo, urbanizem in prostorsko planiranje BiH in Urbaniščni inštitut RS ob sodelovanju večjega števila domačih strokovnjakov in ekspertov iz Slovenije, Švedske in Turčije.

Sodelujoči so soglasno obsodili sedanjo prakso homogenizacije nacionalnih območij in mirnodopske poskuse doseganja med vojno oznanjenih genocidnih ciljev tj. preprečevanje vrnilive beguncev na lastne domove in posestva. Ugotavljali so, da so vladne institucije dosegle skromne uspehe pri urešnjevanju sprejetih odločitev ter da še vedno niso izdelani celovit projekt, jasna strategija in podporni elementi za učinkovito sprovajanje. Razlogov za takšne razmere je več, med ostalim tudi pomanjkljive nacionalne strategije posameznih držav o vrnitvi beguncev, kjer le-ti bivajo in pomanjljiva razčlenitev želja in opredelitev samih beguncev v zvezi z vrnitvijo v domovino.

Izsledki večine prispevkov na okroglji mizi potrjujejo znano stališče, da gre za izrazito kompleksen, multidisciplinaren in mednaroden problem, ki bo v fazi realizacije projekta vrnitve beguncev in razseljenih oseb zahteval visoko stopnjo koordinacije različnih dejavnosti in različnih dejavnikov, npr. vladnih in nevladnih organizacij, UNHCR in drugih.

Vračanja beguncev je po besedah razpravljavcev dolgoročen, dinamičen, in kompleksen proces, ki zahteva čas, voljo in sredstva. Politične odločitve morajo soupadati z znanjem in strokovnostjo, katerih sodelovanje je za državo lahko usodno.

Repatriacijo je po mnenju sodelujočih treba izvajati vzporedno z rekonstrukcijo države, povezovanjem posameznih namer in vzdrževanjem ustreznih informacijskih osnov. Le-tako, torej z integralnim pristopom k reševanju problema, bo mogoče koordinirati veliko število dejavnosti in veliko

Okrogle mize: Vrnitev beguncev in razseljenih oseb

Sarajevo, 25. – 26. marec 1997
(poročilo povzeto po uradnem sporočilu)

V Sarajevu (Republika Bosna in Hercegovina) je 25. in 26. marca letos v Akademiji znanosti in

umetnosti potekala okroglomiza z naslovom Vrnitev beguncev in razseljenih oseb. Okroglo mizo so or-

Delovno predsedstvo: dr. Kaliopa Dimitrovska Andrews, dir. UIRS; prof. dr. Aganović, Institut za arhitekturo, urbanizam i prostorno planiranje v Sarajevu; g. Jusuf Borovac, svetovalec pri Ministrstvu za socialno politiko, begunce in razseljene osebe

število udeležencev, pri čemer je cilj napora zagotovitev večje zanesljivosti ali verjetnosti uspeha. Oblikovanje središča (Inštituta) v katerem bi integrirali posamezne napore bi bilo, po mnenju omizja, operativno izredno koristno.

Tuji strokovnjaki so predlagali, udeleženci okroglo mize pa soglastno potrdili, da pri reševanju problema gre za mednarodni projekt oziroma da bi poleg domačih strokovnjakov in institucij pri projektu morali sodelovati strokovnjaki vseh držav kjer sedaj bivajo begunci. Strokovna in finančna podpora posameznih držav bi prispevala k poenotenju podatkovnih osnov, oblikovanju nacionalnih strategij vračanja beguncov, opredelitvi dinamike vračanja in poenotenju procesa z dejavnostmi lokalnih organov in organizacij, predvsem v zvezi z pogoji in pomočjo, ki bi jo dajale posamezne države. Tako bi ves projekt postal verjeten, racionalen in koordiniran.

Združenja begunskih ter razseljenih oseb imajo (ob vladnih in nevladnih organizacijah) zaradi jasno povedanih stališč o vrniti v domovo zelo pomembno vlogo. Zato jim je treba pri organizirjanju in povezovanju dati kar največjo podporo.

I.S.

Mednarodna konferenca:

Stanovanjska problematika v obdobju tranzicije

Piran, 3. – 5. september 1997

Urbanistični inštitut RS organizira v sodelovanju z Evropsko mrežo za stanovanjske raziskave (ENHR, European Network for Housing Research) dvodnevno konferenco z naslovom Stanovanjska problematika v obdobju tranzicije. Konferenca bo potekala 4. in 5. septembra v Grand hotelu Emona v Bernardinu.

Teme konference in delavnic, ki bodo potekale v okviru konference, bodo prilagojene specifičnim potrebam Slovenije na področju stanovanjske politike. Namen konference je predstavili in primerjali razmere in načine reševanja stanovanjske problematike tako v deželah v tranziciji kot tudi v deželah z uveljavljenimi tržnimi gospodarstvi; cilj pa je poiskati nove rešitve na stanovanjskem področju v naših razmerah. Poseben poudarek bo na politikah financiranja prenove povojnega stanovanjskega fonda in socialnih stanovanj in na regeneraciji večjih stanovanjskih sosesk, ki so bile v preteklosti pretežno v družbeni lasti. V okviru ENHR, ki povezuje skoraj tisoč strokovnjakov s stanovanjskega področja in več kot sto raziskovalnih institucij deluje več tematskih delovnih skupin.

Na konferenci bodo sodelovale: skupina za stanovanjsko financiranje, skupina za prenovo, skupina za stanovanjske politike držav Vzhodne Evrope ter skupina za migracije in mobilnost. Povabilo so se že odzvali številni ugledni domači in tuji strokovnjaki, med njimi dr. Tine Stanovnik (IER Slovenija), dr. Srna Mandič (FDV Ljubljana), dr. Hugo Priemus (Delft Nizozemska), dr. Bengt Turner (predsednik ENHR, Gavle Švedska), dr. Christine Whitehead (Cambridge, Velika Britanija) in drugi.

Delavnice:

1. **Rehabilitacija stanovanj in strategije mestne prenove**
koordinatorja: Branka Berce Bratko in Knud Erik Hansen

Glavni temi:

- Upravljanje s stanovanji in prenova v različnih oblikah lastništva, predvsem z večstanovanjskimi zgradbami
- Strategija prenove na lokalni ravni

2. **Nove stanovanjske politike in nova vloga stanovanjskih raziskav v državah v tranziciji**
koordinatorji: Joszef Hegedus, Srna Mandič in Ivan Tosics

Glavne teme:

- Nove stanovanjske politike, koncepti in praksa
- Nova vloga lokalne samouprave
- Socialna varnostna mreža

3. **Organizacija in financiranje stanovanjske gradnje**
koordinatorji: Tine Stanovnik, Bengt Turner, Christine Whitehead

Glavne teme:

- Politike financiranja nove stanovanjske gradnje in rehabilitacije

